

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Școala Națională de Studii Politice și Administrative
1.2 Facultatea	Departamentul de Relații Internaționale și Integrare Europeană
1.3 Departamentul	Departamentul de Relații Internaționale și Integrare Europeană
1.4 Domeniul de studii	Științe Politice
1.5 Ciclul de studii	Master
1.6 Programul de studii/Calificarea	Diplomație și Negocieri Internaționale

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Economie Europeană						
2.2 Titularul activităților de curs	Gabriela MIHAILOVICI						
2.3 Titularul activităților de seminar	Gabriela MIHAILOVICI						
2.4 Anul de studiu	II	2.5 Semestrul	I	2.6 Tipul de evaluare	Ev. continuă	2.7 Regimul disciplinei	Op

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					35
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					35
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					35
Tutoriat					14
Examinări					25
Alte activități.....					
3.7 Total ore studiu individual	144				
3.9 Total ore pe semestru	200				
3.10 Numărul de credite	8				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	<ul style="list-style-type: none"> Cel puțin una dintre disciplinele Instituției ale Uniunii Europene / Politici ale Uniunii Europene / Procesul decizional al Uniunii Europene / Guvernanță europeană / Europeanizare
4.2 de competențe	<ul style="list-style-type: none"> Limba engleză (citat)

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> În ziua premergătoare cursului studenții primesc versiunea electronică a notelor de curs (fișier electronic sub formă de prezentare PPT) care cuprinde următoarele secțiuni: (i) recapitularea informațiilor primite în cursul anterior, (ii) noțiunile ce urmează a fi prezentate și aprofundate, (iii) detalierea pe secțiuni a prezentării, (iv) bibliografia aferentă fiecărei teme de curs, (v) recapitularea noțiunilor discutate și, (vi) introducerea temei care urmează a fi dezbătută la seminar. Studenții au obligația să citească notele de curs primite în avans în ziua precedentă, cu dublu scop: (i) familiarizarea cu subiectele ce urmează a fi dezbătute și, (ii) formularea de comentarii / intervenții individuale în cadrul sesiunii interactive care poate avea loc la finalul fiecărui curs sau în timpul
--------------------------------	---

	<p>prelegerii; de asemenea, studenții pot solicita clarificări sau informații suplimentare cu privire la noțiunile discutate în timpul cursului.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Studenții sunt încurajați să-și aducă contribuția la detalierea noțiunilor predate în timpul cursului, cu exemple din activitatea lor profesională, precum și cu exemple din cultura și practica economică recentă a țării lor de origine (valabil pentru studenții străini).
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> • În ziua premergătoare cursului studenții primesc versiunea electronică a temei de seminar (fișier electronic sub formă de prezentare PPT) care detaliază (i) fie un caz practic de aplicabilitate a noțiunilor recent primite la curs; este indicată, de asemenea, bibliografia specifică fiecărei teme, pentru o eventuală documentare în prealabil, pentru studenții care doresc să aprofundeze o anumită temă, (ii) fie un subiect din sfera politicilor economice europene de maximă actualitate pentru mass-media națională și europeană (de exemplu, cazul elaborării bugetului național, parte componentă a Semestrului European derulat în toate Statele membre și la nivelul Comisiei Europene începând cu luna noiembrie); • Studenții au obligația de a citi notele de seminar primite în ziua anterioară, precum și bibliografia indicată, cu scopul de a-și susține punctele de vedere și/sau comentariile individuale. Pentru situațiile în care tema de seminar abordează subiecte de maximă actualitate la nivel european, prezentate și analizate în mass-media românească sau internațională, studenții primesc în avans articolele cele mai relevante pentru tema propusă, fiind încurajați să citească aceste materiale pentru exprimarea unui punct de vedere, pe cât posibil independent. • Studenții sunt încurajați, începând cu a doua jumătate a cursului, să înceapă elaborarea lucrării finale de examinare, respectiv: alegerea temei, redactarea cuprinsului și alegerea bibliografiei din lista bibliografică pe care o primesc la finalul fiecărui curs; tutoriatul și solicitarea opiniei pentru stadiile intermediare de elaborare a lucrării finale sunt posibile fie în mod direct, după orele de seminar, fie prin corespondență electronică, via e-mail. • Termenul de predare a lucrării finale va fi anunțat în cursul lunii decembrie 2014. Nerespectarea nemotivată obiectiv a termenului de predare atât a lucrării finale, cât și a altor sarcini de seminar, atrage după sine depunerea cu 1/3 pct. pentru fiecare zi de întârziere. • Orice tentativă de plagiat și/sau de încălcare a normelor de etică profesională și academică este sancționată drastic, prin anularea lucrării finale.

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • îmbunătățirea abilității de a înțelege și de a evalua, pe cât posibil independent, politicile economice naționale și cele europene, aferente UE (sistemul și lumea în care trăim); • conștientizarea, din punct de vedere economic, a implicațiilor și a conexiunilor dintre economia națională și economia europeană, a sinergiei dintre politicile și instrumentele de negociere aferente reformei guvernantei economice a Uniunii Economice și Monetare; • dezvoltarea capacității de acumulare de informații noi în domeniul afacerilor europene (principalele teme de actualitate în politicile economice europene și stadiul negocierilor în curs de desfășurare la Bruxelles și la Frankfurt) pentru finalizarea marilor proiecte europene și implementarea acestora la nivel național (Uniunea Bancară și Mecanismul Unic de Supraveghere, Semestrul European, noul proiect de investiții a Comisiei Juncker, revigorarea Strategiei Europa 2020, etc); • dezvoltarea deprinderii și înțelegerea nevoii firești de a întreba, de a căuta răspunsuri acolo unde nu știi și/sau nu sunt înțelese noțiunile predate; • îmbunătățirea capacității de a comunica, respectiv de a vorbi în public, de a se exprima liber în fața unui public restrâns, prin susținerea unei prezentări de max 5 minute în fața clasei; prezentarea trebuie
--------------------------------	--

	<p>să aibă ca suport o lucrare scrisă, sub formă de referat/eseu/raport, etc.-;punctele de vedere individuale și comentariile / opiniile proprii cu privire la una din temele abordate la curs si/sau seminar sunt încurajate și apreciate ca ca formă de sprijin pentru căutarea unui loc de muncă (interviurile de angajare);</p> <ul style="list-style-type: none"> • însușirea unui limbaj de specialitate și a terminologiei specifice sferei politicilor economice europene; • demonstrarea capacității de utilizare adecvată a terminologiei însușite, scris și verbal; • demonstrarea abilității de interpretare, într-o manieră pe cât posibil independentă, un articol științific / academic și/sau un articol din mass-media elaborat în spirit profesional.
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • îmbunătățirea abilității de a scrie și de a prezenta propriile opinii cu privire la principalele concepte și etape care caracterizează actuala reformă a guvernantei economice din Uniunea Economică și Monetară; • îmbunătățirea abilității de a aprofunda și de a sintetiza materialele din bibliografia aferentă cursului, într-un interval de timp redefinit, cu scopul de a îmbina cunoștințele teoretice cu valențele practice, necesare pentru angajarea cu succes și eficiența pe piața muncii. • dezvoltarea sau îmbunătățirea capacității de asumare a unei responsabilități; • respectarea cu strictețe a normelor etice profesionale și academice și asumarea responsabilității faptului că orice încălcare a eticii profesionale este echivalentă cu eliminarea lucrării finale; • dezvoltarea sau îmbunătățirea capacității de rezolvare a sarcinilor primite și asumare pe baza unui model predefinit sau, dacă doresc, pe baza unui model propriu.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1	Obiectivul general al disciplinei	Evaluarea politicilor economice europene din perspectiva ultimelor evoluții ale negocierilor în curs de desfășurare la Bruxelles (sediul Comisiei Europene, al Parlamentului și Consiliului European) și la Frankfurt (sediul Băncii Centrale Europene) pentru adâncirea reformei guvernantei economice a Uniunii Economice și Monetare.
7.2	Obiectivele specifice	<p>Dezvoltarea abilităților studenților pentru a facilita înțelegerea conceptelor pe următoarele trei tipuri de necesități:</p> <p>CE se negociază acum în Uniunea Europeană?</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>politicile macroeconomice</i>, respectiv: (i) întărirea regulilor Pactului de Creștere și Stabilitate, prin definirea de limite pentru deficitele bugetare și pentru gradul de îndatorare la nivel național (îmbunătățirea procedurii de dezechilibre excesive), (ii) introducerea unui mecanism de control a dezechilibrelor macroeconomice, prin intermediul unui set de indicatori numiți generic „tablou de bord” (introducerea procedurii de dezechilibre excesive și a mecanismului de alertă prin intermediul recomandărilor specifice de țară), (iii) stabilirea de standarde care asigură o analiză corectă și independentă a datelor statistice, (iv) lărgirea transparenței proceselor decizionale de supraveghere a derapajelor macroeconomice; • <i>capacitatea instituțională și administrativă</i>, respectiv: (i) „Pactul fiscal”, prin care Comisia Europeană are atribuții suplimentare în prevenirea și sancționarea derapajelor bugetare, atât în faza ex-ante de elaborare a bugetelor naționale, prin procedura de supraveghere a unor potențiale viitoare derapaje-, cât și în faza ex-post, prin evaluări, recomandări punctuale și chiar sancțiuni financiare (dacă este cazul) pentru acele state membre care înregistrează deviații considerate semnificative de la recomandările specifice de țară (mecanismul de corecție); • <i>finanțarea sectorului financiar în situații de criză și ruperea cercului vicios dintre băncile în dificultate, datoria publică a statelor membre și prevenirii fragmentării piețelor financiare</i>, prin demararea proiectului comun european de înființare a Uniunii Bancare și lansarea, pe 4 noiembrie 2014, a primului pilon, Mecanismul Unic de Supraveghere pentru zona euro. Prioritatea imediat următoare a Comisiei Juncker este finalizarea pachetului legislativ privind implementarea următorilor doi piloni: Mecanismul Unic de Rezoluție și Schema europeană de garantare a depozitelor. <p>CARE sunt principiile de negociere în Uniunea Europeană?</p> <ul style="list-style-type: none"> • principiile de extindere a Uniunii Europene, respectiv criteriile de pre-aderare și de aderare la Uniunea Europeană;

	<ul style="list-style-type: none"> Principiile de adâncire a Uniunii Europene, respectiv reforma guvernantei Uniunii Economice și Monetare; <p>CUM se negociază în Uniunea Europeană?</p> <ul style="list-style-type: none"> Principii de negociere, respectiv de colaborare și coordonare cu instituțiile financiare internaționale (Comisia Europeană, Fondul Monetar Internațional, Banca Centrală Europeană, Banca Mondială); Instrumente specifice de finanțare / programe de asistență financiară / ale Comisiei Europene sau în combinație cu alte instituții financiare internaționale (Fondul Monetar Internațional, Banca Centrală Europeană, Banca Mondială).
--	--

8. Conținuturi

8.1. Curs	Metode de predare	Observații
1. Introducere în Cursul de Politici Economice Europene: prezentarea noțiunilor și a principiilor de bază; detalierea obiectivelor și a temelor ce urmează a fi abordate pe parcursul fiecărui curs și seminar; discutarea și clarificarea cerințelor de curs și seminar; investigarea așteptărilor pe care le au studenții de la acest curs.	prelegere	1 prelegere
2. Integrarea ca proces politic și economic în dinamică – de la integrare la guvernanta în Uniunea Europeană	prelegere	1 prelegere
3.Reforma politicilor economice europene – noua viziune a Comisiei Europene Juncker, începând cu luna noiembrie 2014	prelegere	1 prelegere
4.Guvernanta economică a Uniunii Economice și Monetare: a) Zona euro – BCE, euro, obiectiv unic și mandat complex (stabilitatea prețurilor versus stabilitatea financiară versus supravegherea unică la nivel european)	prelegere	1 prelegere
4. Guvernanta economică a Uniunii Economice și Monetare: b) Zona non-euro – Bănci centrale naționale, relația cu BCE, Sistemul European al Băncilor Centrale, obiectiv unic și mandat complex	prelegere	1 prelegere
5. Reforma guvernantei economice a Uniunii Economice și Monetare: a) Mecanisme de monitorizare, prevenție și corecție - procedura de deficit excesiv și procedura de dezechilibre macroeconomice	prelegere	1 prelegere
5. Reforma guvernantei economice a Uniunii Economice și Monetare: b) Semestrul European și Tabloul de Bord	prelegere	1 prelegere
6.Politici economice internaționale: a) Extinderea versus adâncirea Uniunii Europene	prelegere	1 prelegere
6. Politici economice internaționale: b) Colaborarea dintre instituțiile financiare internaționale(Troika: Comisia Europeană, Fondul Monetar Internațional, Banca Centrală Europeană, plus, acolo unde este cazul, Banca Mondială);	prelegere	1 prelegere
6. Politici economice internaționale: c) Asistența financiară în Uniunea Europeană (instrumente de finanțare la care au acces statele membre), cu sau fără colaborarea cu alte instituții financiare	prelegere	1 prelegere
7. Politici antreprenoriale:	prelegere	1 prelegere

a) Libera circulație a bunurilor		
7. Politici antreprenoriale:	prelegere	1 prelegere
b) Piața unică și libera circulație a serviciilor		
7. Politici antreprenoriale:	prelegere	1 prelegere
c) Politici de competiție		
8.Curs final recapitulativ	prelegere	1 prelegere

BIBLIOGRAFIE CURS:

Bibliografie generală obligatorie

Despre Tratatul de Funcționare a UE:

- <http://eur-lex.europa.eu/en/treaties/index.htm>

Despre Monitorizare, Corectie, Prevenție

- http://ec.europa.eu/economy_finance/economic_governance/index_en.htm
- http://ec.europa.eu/economy_finance/economic_governance/documents/2014-03-05_in-depth_reviews_communication_en.pdf

Despre Pactul de Stabilitate și Creștere

- <http://www.eurozone.europa.eu/euro-area/topics/stability-and-growth-pact/>

Despre Strategia 2020

- http://ec.europa.eu/europe2020/index_ro.htm

Bibliografie specifică

Despre supravegherea macroeconomică

- <http://www.eurozone.europa.eu/euro-area/topics/macro-economic-surveillance-in-the-euro-area/>

Despre stadiul indicatorilor din Tabloul de Bord pentru exercitiul Semestrul European 2013-2014

- http://ec.europa.eu/economy_finance/economic_governance/documents/alert_mechanism_report_2014_statistical_annex_en.pdf

Despre Mecanismul de alerta aferent exercitiului Semestrul European 2013-2014

- http://ec.europa.eu/economy_finance/economic_governance/documents/2014-03-05_in-depth_reviews_communication_en.pdf

Despre Semestrul European (inclusiv documentele de politici aferente și Recomandările specifice de Țară)

- http://ec.europa.eu/europe2020/making-it-happen/country-specific-recommendations/index_ro.htm
- <http://www.consilium.europa.eu/special-reports/european-semester/what-policies-are-coordinated-during-the-european-semester?lang=ro>
- <http://www.consilium.europa.eu/special-reports/european-semester/how-does-the-european-semester-work?lang=ro>

Alte indicații bibliografice

- Proposal for a Council Regulation conferring specific tasks on the European Central Bank concerning policies relating to the prudential supervision of credit institutions
- http://ec.europa.eu/internal_market/finances/docs/committees/reform/20120912-com-2012-511_en.pdf
- Communication from the Commission to the European Parliament and the Council - A Roadmap towards a Banking Union
- http://ec.europa.eu/internal_market/finances/docs/committees/reform/20120912-com-2012-510_en.pdf
- Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council amending Regulation (EU) No 1093/2010 establishing a European Supervisory Authority (European Banking Authority) as regards its interaction with Council Regulation (EU) No.../... conferring specific tasks on the European Central Bank concerning policies relating to the prudential supervision of credit institutions
- http://ec.europa.eu/internal_market/finances/docs/committees/reform/20120912-com-2012-512_en.pdf
- Report by President of the European Council Herman Van Rompuy – Towards a genuine EMU – 23 iunie 2012
- http://ec.europa.eu/economy_finance/focuson/crisis/documents/131201_en.pdf
- Interim EMU Report -12 octombrie 2012
- http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_Data/docs/pressdata/en/ec/132809.pdf
- ECB Monthly Bulletin 2005 quoted in
- <http://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/other/greatfinancialcrisisecbcolloquimpapademos201203en.pdf>

Bibliografie suplimentară specifică unor anumite teme ale cursului:

- Carujana, J., 2014, Speech on the occasion of the 135th Anniversary Conference of the Bulgarian National Bank,

Sofia, 6 June		
<ul style="list-style-type: none"> • Isărescu, M, 2006, “Stabilitatea preturilor si stabilitatea financiara”, disertatie cu ocazia conferirii titlului de DHC al Universtatii din Pitesti, 8 decembrie • Kaufmann, D., Aart, K. and Mastruzzi, M. (2003), ‘Governance Matters’, Governance Indicators for 1996-2002, The World Bank, Policy Research Working Paper 3106 • Lybek, T., Morris, JA., 2004, ‘Central Bank Governance: A Survey of Boards and Management’, IMF Working Paper 04/226 • Rittberger, B. / Schimmelfennig, F., 2005, “Integrationstheorien: Entstehung und Entwicklung der EU” in Katharina Holzingeru.a. “Die Europäische Union. Theorien und Analysekonzepte”. Paderborn, Schöningh • Rosamond, B., 2000, “Theories of European integration”, Hampshire, Palgrave Mamillan Ltd • Wiener, A., Diey, T. (EDS.), 2004, “European integration theory”, Oxford, Oxford University Press • Weidmann, J., 2014, speech at Bundesbank Symposium, on Financial Stability and the Role of Central Banks, Frankfurt, 27 February 		
8. 2 Seminar/laborator	Metode de predare	Observații
1. Seminar introductiv: discutarea temelor ce vor fi abordate la seminar; detalierea modului de organizare a sesiunilor interactive pe bază de comentarii/puncte de vedere individuale; informarea cu privire la cerințele de elaborare a lucrării finale, scopul și condițiile de redactare;	Prezentarea seminarului	1 seminar
2. prezentarea listei de propuneri pentru tema lucrării finale care va trebui redactată de către studenți; discutarea temelor în funcție de specificul individual și profesional al studenților	Discuții, puncte de vedere individuale, sesiune interactivă	1 seminar
3. Caz practic: Noua structură a Comisei Europene Juncker. Prezentarea noii filozofii generale de politici economice europene pentru următorii 5 ani; prezentarea fiecăreia din cele 6 echipe de proiect (obiective, atricții per echipă, schemă organizatorică, legături inter-instituționale , relaționarea ierarhică, echipa de comisari și staff-ul aferent desemnați cu responsabilități specifice fiecărei echipe).	Detaliere caz practic (exemplificare), dezbateri și analize de grup, sesiune interactivă	1 seminar
4. Relația dintre Uniunea Economică și Monetară și Banca Centrală Europeană (scurtă prezentare) Caz practic: Moment istoric: preluarea, chiar în ziua susținerii seminarului, de către Banca Centrală Europeană a funcției de supraveghere unică la nivel european (zona euro); însemnătate istorică, funcționare efectivă instituțională; separarea funcției de politică monetară de funcția de supraveghere unică; independența băncii centrale, ca principiu de bază; mandatul Băncii Centrale Europene: obiectiv unic-menținerea stabilității prețurilor, care susține și se potentează reciproc cu stabilitatea financiară	Prelegere combinată cu detaliere caz practic (exemplificare), dezbateri și analize de grup, sesiune interactivă	1 seminar
5. Relația dintre Uniunea Economică și Monetară și o bancă centrală din afara zonei euro (scurtă prezentare) Caz practic: Banca Națională a României, membră a Sistemului European al Băncilor Centrale, între identitatea națională și identitatea europeană. Prezentarea principalelor caracteristici care definesc identitatea națională și identitatea europeană a BNR	Prelegere combinată cu detaliere caz practic (exemplificare), dezbateri și analize de grup, sesiune interactivă	1 seminar
6. Criteriile economice și juridice de convergență nominală și reală pentru adoptarea monedei euro (scurtă prezentare). Caz practic: România și stadiul îndeplinirii criteriilor de convergență economică nominală (octombrie 2014) și a criteriilor de convergență juridică	Prelegere combinată cu detaliere caz practic (exemplificare), dezbateri și analize de grup, sesiune interactivă	1 seminar
7. Caz practic: Politicile fiscale naționale. Procedura de deficit excesiv. Situația actuală a statelor membre aflate în procedură de	Detaliere caz practic (exemplificare),	1 seminar

deficit excesiv: de ce, cum și până când.	dezbateri și analize de grup, sesiune interactivă	
8. Caz practic: Implicații pentru România. Politici macroeconomice coerente și consistente: asigurarea creșterii economice între constrangerile fiscale, constrângerile piețelor financiare și dominanta expectațiilor.	Detaliere caz practic (exemplificare), dezbateri și analize de grup, sesiune interactivă	1 seminar
9. Tabloul de bord comparativ – prezentarea stadiului indicatorilor aferenți tabloului de bord pentru statele membre din afara zonei euro. Detalierea fiecărui indicator, a nivelurilor admisibile, a mecanismului de evaluare și coordonare pe verticală și pe orizontală în cadrul Semestrului european care a demarat vineri, 28 noiembrie 2014. Exemplificare pentru România: politicile fiscale și politicile structurale.	Detaliere caz practic (exemplificare), dezbateri și analize de grup, sesiune interactivă	1 seminar
10. Procesul de integrare în Uniunea Europeană. Negocierile pentru aderarea României la UE (scurtă prezentare). Caz practic: derularea negocierilor pentru pregătirea aderării BNR la sistemul European al Băncilor centrale și conexiunile cu capitolele de negociere aferente sistemului bancar	Prelegere combinată cu detaliere caz practic (exemplificare), dezbateri și analize de grup, sesiune interactivă	1 seminar
11. Caz practic: programele de asistență financiară ale statelor membre cu Troika (Comisia Europeană, Banca Centrală Europeană, Fondul Monetar Internațional). Prezentarea modalităților de derulare a negocierilor din cadrul ultimului program de asistență tehnică pentru România (ultima misiune în vizită la București în perioada 2-12 decembrie 2014)	Detaliere caz practic (exemplificare), dezbateri și analize de grup, sesiune interactivă	1 seminar
12. Caz practic: Libera circulație a serviciilor și a capitalurilor. Fondurile europene.	Detaliere caz practic (exemplificare), dezbateri și analize de grup, sesiune interactivă	2 seminarii
13 și 14. Prezentarea lucrărilor finale la seminar	Prezentare lucrări	2 seminarii
BIBLIOGRAFIE SEMINAR:		
<u>Bibliografie obligatorie:</u>		
Despre Tratatul de Funcționare a UE: http://eur-lex.europa.eu/en/treaties/index.htm		
Despre Sistemul European al Băncilor Centrale https://www.ecb.europa.eu/ecb/educational/facts/orga/html/or_001.ro.html		
Despre Consiliul general https://www.ecb.europa.eu/ecb/educational/facts/orga/html/or_018.ro.html		
Despre BNR		
Turul virtual: http://www.bnro.ro/Turul-virtual-al-BNR-8857.aspx		
Istorie: http://www.bnro.ro/Istorie-BNR-1052.aspx		
Integrare europeana: http://www.bnro.ro/Integrare-Europeana--1244.aspx		
Comunicare hotărâri Consiliului de administrație: http://www.bnro.ro/page.aspx?prid=9597		
Despre criteriile economice și juridice de convergență (necesare pentru trecerea la moneda unică euro) http://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/other/escb_ro_webro.pdf		

http://europa.eu/legislation_summaries/economic_and_monetary_affairs/index_ro.htm
http://europa.eu/legislation_summaries/economic_and_monetary_affairs/introducing_euro_practical_aspects/index_ro.htm
http://europa.eu/legislation_summaries/economic_and_monetary_affairs/introducing_euro_practical_aspects/ec0015_ro.htm

Despre reforma guvernății economice a UEM:

- Comisia Europeană, Comunicare, http://ec.europa.eu/economy_finance/economic_governance/documents/2014-03-05_in-depth_reviews_communication_en.pdf
- Comisia Europeană, Memo, 'The EU governance explained', http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-13-979_en.htm
- ECB Monthly Bulletin, martie 2011, [The reform of economic governance in the euro area – essential elements](https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/mobu/mb201103en.pdf) <https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/mobu/mb201103en.pdf>
- Dăianu, D., 2011, 'Guvernarea Economică – o reformă aflată într-un moment de răscruce?', <http://www.crpe.ro/reforma-guvernantei-economice-europene-ne-aflam-intr-un-moment-de-rascruce/>

Despre consolidarea politicilor fiscale la nivel european:

- Pisani-Ferry, J., 2012, <http://www.project-syndicate.org/commentary/budget-consolidation-and-economic-growth-by-jean-pisani-ferry>
- Marzinotto B., Sapir A., 2012, 'Fiscal rules: Timing is everything' <http://www.bruegel.org/publications/publication-detail/publication/749-fiscal-rules-timing-is-everything/>

Bibliografie specifică temelor de seminar:

- http://europa.eu/legislation_summaries/justice_freedom_security/free_movement_of_persons_asylum_immigration/index_ro.htm
- http://eufinantare.info/Documente/Capitolele_negociere/03Servicii.pdf
- http://www.europarl.europa.eu/aboutparliament/ro/displayFtu.html?ftuId=FTU_3.1.6.html
- Croitoru, L., 2014, 'Soluția viabilă pentru un deficit bugetar corect este raționalizarea cheltuielilor guvernamentale', 20 noiembrie, dezbatere publică <http://www.agerpres.ro/economie/2014/11/20/lucian-croitoru-solutia-viabila-pentru-un-deficit-bugetar-corect-este-rationalizarea-cheltuielilor-guvernamentale-15-42-10>
- Dăianu, D., 2014, 'Chestiunea Bugetului pe 2015: spuse și nespuse', 24 noiembrie, articol, http://adevarul.ro/economie/stiri-economice/chestiunea-bugetului-2015-spuse-nespuse-1_54732215a0eb96501e09a612/index.pdf
- Isărescu, M., 2014, conferința de presă cuprind prezentări și interviuri, BNR, <http://www.bnr.ro/Prezentari-si-interviuri--1332.aspx>, 6 noiembrie
- Comisia Europeană, 28 noiembrie 2014, Press Release EU Annual Growth Survey 2015, <http://www.eubusiness.com/topics/finance/growth-survey-2015>

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Pentru elaborarea conținutului tematic al cursurilor și seminariilor, precum și pentru alegerea metodei de predare/învățare, titulara disciplinei a utilizat informații din literatura academică de specialitate, experiența practică profesională în domeniul negocierilor pentru aderarea la Uniunea Europeană și a negocierilor curente derulate la Bruxelles pentru reforma guvernății economice din Uniunea Europeană în vederea stabilirii unui format de curs și de seminar care să respecte la cel mai înalt nivel rigorile academice și să ofere în același timp competențele necesare studenților pentru angajarea lor cu succes și eficiența pe piața muncii.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	<ul style="list-style-type: none"> Abilitatea individuală a fiecărui student de a sintetiza conceptele și principiile discutate la curs și seminar Abilitatea individuală a fiecărui student de a sintetiza bibliografia recomandată Demonstrarea abilității individuale a fiecărui student de a prezenta lucrarea finală și de a comunica în timp scurt principalele mesaje ale lucrării finale 	Examen oral – susținerea lucrării finale	40%
10.5 Seminar/laborator	<ul style="list-style-type: none"> Demonstrarea capacității de a citi, de a sintetiza și de a scrie, coerent și cuprinzător, lucrarea finală, respectiv un referat/eseu/raport, etc. Demonstrarea abilității de a prelucra informațiile citite din materialele bibliografice și, pe cât posibil, de a le sintetiza într-un număr prestabilit de pagini, cu respectarea normelor etice profesionale Demonstrarea abilității de a comunica prin textul redactat mesaje clare, coerente și bine fundamentate din punct de vedere academic, folosind, pe cât posibil, un limbaj cât mai apropiat de standardele profesionale și de bunele practici în materie, conform bibliografiei indicate 	Prezentarea lucrării finale elaborată de student	60%
<ul style="list-style-type: none"> Cunoașterea la un nivel minimal a conceptelor discutate la curs și seminar Elaborarea la un nivel minimal a unui referat pe una din temele indicate la curs și seminar 			

Data completării

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

01.10.2014

.....

.....

Data avizării în departament

Semnătura șefului de departament

.....

.....

ȘCOALA NAȚIONALĂ DE STUDII POLITICE ȘI ADMINISTRATIVE

DEPARTAMENTUL DE RELAȚII INTERNAȚIONALE ȘI STUDII EUROPENE

MASTERAT – RELAȚII INTERNAȚIONALE ȘI INTEGRARE EUROPEANĂ/POLITICĂ ȘI ECONOMIE EUROPEANĂ

PROGRAMĂ

Titlatur a cursului:	Politici Economice Europene	
Titular:	Gabriela MIHAILOVICI	
Detalii despre disciplină	Număr credite	8
	Număr ore pe săptămână	2c+2s
	Anul în care se predă disciplina	II
	Semestrul în care se predă disciplina	I
Condiții obligatori i de participa re:	Credite obținute la cursurile-laboratoarele	Instituțiile Uniunii Europene sau Politicile Uniunii Europene sau Procesul decizional în Uniunea Europeană sau Guvernanța Europeană
	Frecvența	minimă
	Alte condiții	Citirea obligatorie a notelor de curs și seminar Cunoașterea limbii engleze pentru lectura textelor de seminar
Obiectiv I general al cursului:	<ul style="list-style-type: none"> Evaluarea politicilor economice europene din perspectiva ultimelor evoluții ale negocierilor în curs de desfășurare la Bruxelles (sediul Comisiei Europene, al Parlamentului și Consiliului European) și la Frankfurt (sediul Băncii Centrale Europene) pentru adâncirea reformei guvernanței economice a Uniunii Economice și Monetare. 	
Obiective specifice:	<p>Dezvoltarea abilităților studenților pentru a facilita înțelegerea conceptelor pe următoarele trei tipuri de necesități:</p> <p>CE se negociază acum în Uniunea Europeană?</p> <ul style="list-style-type: none"> <i>politicile macroeconomice</i>, respectiv: (i) întărirea regulilor Pactului de Creștere și Stabilitate, prin definirea de limite pentru deficitele bugetare și pentru gradul de îndatorare la nivel național (îmbunătățirea procedurii de dezechilibre excesive), (ii) introducerea unui mecanism de control a dezechilibrelor macroeconomice, prin intermediul unui set de indicatori numiți generic „tablou de bord” (introducerea procedurii de dezechilibre excesive și a mecanismului de alertă prin intermediul recomandărilor specifice de țară), (iii) stabilirea de standarde care asigură o analiză corectă și independentă a datelor statistice, (iv) lărgirea transparenței proceselor decizionale de supraveghere a derapajelor macroeconomice; <i>capacitatea instituțională și administrativă</i>, respectiv: (i) ‚Pactul fiscal’, prin care Comisia Europeană are atribuții suplimentare în prevenirea și sancționarea derapajelor bugetare, atât în faza ex-ante de elaborare a bugetelor naționale, prin procedura de supraveghere a unor potențiale viitoare derapaje-, cât și în faza ex-post, prin evaluări, recomandări punctuale și chiar sancțiuni financiare (dacă este cazul) pentru acele state membre care înregistrează deviații considerate semnificative de la recomandările specifice de țară (mecanismul de corecție); <i>finanțarea sectorului financiar în situații de criză și ruperea cercului vicios dintre băncile în dificultate, datoria publică a statelor membre și prevenirii fragmentării piețelor financiare</i>, prin demararea proiectului comun european de înființare a Uniunii Bancare și lansarea, pe 4 noiembrie 2014, a primului pilon, Mecanismul Unic de Supraveghere pentru zona euro. Prioritatea imediat următoare a Comisiei Juncker este finalizarea pachetului legislativ privind implementarea următorilor doi piloni: Mecanismul Unic de Rezoluție și Schema europeană de garantare a depozitelor. <p>CARE sunt principiile de negociere în Uniunea Europeană?</p> <ul style="list-style-type: none"> principiile de extindere a Uniunii Europene, respectiv criteriile de pre-aderare și de aderare la Uniunea Europeană; Principiile de adâncire a Uniunii Europene, respectiv reforma guvernanței Uniunii Economice și Monetare; <p>CUM se negociază în Uniunea Europeană?</p> <ul style="list-style-type: none"> Principii de negociere, respectiv de colaborare și coordonare cu instituțiile financiare internaționale (Comisia Europeană, Fondul Monetar Internațional, Banca Centrală Europeană, Banca Mondială); 	

	<ul style="list-style-type: none"> Instrumente specifice de finanțare / programe de asistență financiară / ale Comisiei Europene sau în combinație cu alte instituții financiare internaționale (Fondul Monetar Internațional, Banca Centrală Europeană, Banca Mondială).
Modalitatea desfășurării activităților de curs și de seminar:	<p>Atât cursul cât și seminarul urmăresc atât familiarizarea studenților cu aspectele teoretice specifice politicilor economice europene (prelegerile de la curs), cât și analiza empirică a unor exemple concrete (studiile de caz de la seminar).</p> <p>Pentru lucrarea finală, studenții pot opta pentru una dintre temele discutate fie la curs, fie la seminar sau pot alege propria lor temă, cu condiția ca această temă să fie corelată cu politicile economice europene.</p>
Evaluarea studenților:	<p>Criterii de evaluare:</p> <ol style="list-style-type: none"> Prezență – este considerată un criteriu important dar nu eliminatoriu; Evaluare continuă consta în: <ol style="list-style-type: none"> Participarea activă la sesiunile interactive de la curs și seminar Elaborarea și susținerea unui proiect final (redactarea unui referat/eseu/raport/analiza unui studiu de caz, etc) – discuții și consultări la seminar; Susținerea unei prezentări orale având ca suport lucrarea finală redactată în scris – ultimele 2 seminarii. <ul style="list-style-type: none"> Vor fi acceptați la prezentarea finală orală doar studenții care vor depune o lucrare finală elaborată conform indicațiilor menționate mai sus și cu respectarea normelor etice profesionale. Orice caz de plagiat sau de încălcare a normelor de etică profesională atrage după sine eliminarea din examen. <p>Ponderele notei finale:</p> <ul style="list-style-type: none"> 40% - prezentarea orală; 60% - redactarea lucrării finale.
Tematică (structura cursului):	<ol style="list-style-type: none"> Introducere în Cursul de Politici Economice Europene: prezentarea noțiunilor și a principiilor de bază; detalierea obiectivelor și a temelor ce urmează a fi abordate pe parcursul fiecărui curs și seminar; discutarea și clarificarea cerințelor de curs și seminar; investigarea așteptărilor pe care le au studenții de la acest curs. Integrarea ca proces politic și economic în dinamică – de la integrare la guvernanță în Uniunea Europeană Reforma politicilor economice europene – noua viziune a Comisiei Europene Juncker, începând cu luna noiembrie 2014 Guvernanța economică a Uniunii Economice și Monetare: <ol style="list-style-type: none"> Zona euro – BCE, euro, obiectiv unic și mandat complex (stabilitatea prețurilor versus stabilitatea financiară versus supravegherea unică la nivel european) Zona non-euro – Bănci centrale naționale, relația cu BCE, Sistemul European al Băncilor Centrale, obiectiv unic și mandat complex Reforma guvernantei economice a Uniunii Economice și Monetare: <ol style="list-style-type: none"> Mecanisme de monitorizare, prevenție și corecție - procedura de deficit excesiv și procedura de dezechilibre macroeconomice Semestrul European și Tabloul de Bord Politici economice internaționale: <ol style="list-style-type: none"> Extinderea versus adâncirea Uniunii Europene Colaborarea dintre instituțiile financiare internaționale (Troika: Comisia Europeană, Fondul Monetar Internațional, Banca Centrală Europeană, plus, acolo unde este cazul, Banca Mondială); Asistența financiară în Uniunea Europeană (instrumente de finanțare la care au acces statele membre), cu sau fără colaborarea cu alte instituții financiare Politici antreprenoriale: <ol style="list-style-type: none"> Libera circulație a bunurilor Piața unică și libera circulație a serviciilor Politici de competiție Curs final recapitulativ
Bibliografia generală a cursului:	<p>BIBLIOGRAFIE CURS:</p> <p><u>Bibliografie generală obligatorie</u> Despre Tratatul de Funcționare a UE:</p> <ul style="list-style-type: none"> http://eur-lex.europa.eu/en/treaties/index.htm <p>Despre Monitorizare, Corecție, Prevenție</p>

- http://ec.europa.eu/economy_finance/economic_governance/index_en.htm
- http://ec.europa.eu/economy_finance/economic_governance/documents/2014-03-05_in-depth_reviews_communication_en.pdf

Despre Pactul de Stabilitate și Creștere

- <http://www.eurozone.europa.eu/euro-area/topics/stability-and-growth-pact/>

Despre Strategia 2020

- http://ec.europa.eu/europe2020/index_ro.htm

Bibliografie specifică

Despre supravegherea macroeconomică

- <http://www.eurozone.europa.eu/euro-area/topics/macro-economic-surveillance-in-the-euro-area/>

Despre stadiul indicatorilor din Tabloul de Bord pentru exercitiul Semestrul European 2013-2014

- http://ec.europa.eu/economy_finance/economic_governance/documents/alert_mechanism_report_2014_statistical_annex_en.pdf

Despre Mecanismul de alerta aferent exercitiului Semestrul European 2013-2014

- http://ec.europa.eu/economy_finance/economic_governance/documents/2014-03-05_in-depth_reviews_communication_en.pdf

Despre Semestrul European (inclusiv documentele de politici aferente și Recomandările specifice de Țară)

- http://ec.europa.eu/europe2020/making-it-happen/country-specific-recommendations/index_ro.htm
- <http://www.consilium.europa.eu/special-reports/european-semester/what-policies-are-coordinated-during-the-european-semester?lang=ro>
- <http://www.consilium.europa.eu/special-reports/european-semester/how-does-the-european-semester-work?lang=ro>

Alte indicații bibliografice

- Proposal for a Council Regulation conferring specific tasks on the European Central Bank concerning policies relating to the prudential supervision of credit institutions
- http://ec.europa.eu/internal_market/finances/docs/committees/reform/20120912-com-2012-511_en.pdf
- Communication from the Commission to the European Parliament and the Council - A Roadmap towards a Banking Union
- http://ec.europa.eu/internal_market/finances/docs/committees/reform/20120912-com-2012-510_en.pdf
- Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council amending Regulation (EU) No 1093/2010 establishing a European Supervisory Authority (European Banking Authority) as regards its interaction with Council Regulation (EU) No.../... conferring specific tasks on the European Central Bank concerning policies relating to the prudential supervision of credit institutions
- http://ec.europa.eu/internal_market/finances/docs/committees/reform/20120912-com-2012-512_en.pdf
- Report by President of the European Council Herman Van Rompuy – Towards a genuine EMU – 23 iunie 2012
- http://ec.europa.eu/economy_finance/focuson/crisis/documents/131201_en.pdf
- Interim EMU Report - 12 octombrie 2012
- http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_Data/docs/pressdata/en/ec/132809.pdf
- ECB Monthly Bulletin 2005 quoted in <http://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/other/greatfinancialcrisisecbcolloquiumpapademos201203en.pdf>

Bibliografie suplimentară specifică unor anumite teme ale cursului:

- Carujana, J., 2014, Speech on the occasion of the 135th Anniversary Conference of the Bulgarian National Bank, Sofia, 6 June
- Isărescu, M., 2006, “Stabilitate a preturilor și stabilitate financiară”, disertație cu ocazia conferinței titlului de DHC al Universității din Pitești, 8 decembrie
- Kaufmann, D., Aart, K. and Mastruzzi, M. (2003), ‘Governance Matters’, Governance Indicators for 1996-2002, The World Bank, Policy Research Working Paper 3106
- Lybek, T., Morris, J.A., 2004, ‘Central Bank Governance: A Survey of Boards and Management’, IMF Working Paper 04/226
- Rittberger, B. / Schimmelfennig, F., 2005, “Integrationstheorien: Entstehung und Entwicklung der EU” in Katharina Holzinger u.a. “Die Europäische Union. Theorien und Analysekonzepte”. Paderborn, Schöningh
- Rosamond, B., 2000, “Theories of European integration”, Hampshire, Palgrave Macmillan Ltd
- Wiener, A., Diey, T. (EDS.), 2004, “European integration theory”, Oxford, Oxford University Press
- Weidmann, J., 2014, speech at Bundesbank Symposium, on Financial Stability and the Role of Central Banks, Frankfurt, 27 February

**Anexa:
Seminar**

Structura seminariilor:

1. Seminar introductiv: discutarea temelor ce vor fi abordate la seminar; detalierea modului de organizare a sesiunilor interactive pe bază de comentarii/puncte de vedere individuale; informarea cu privire la cerințele de elaborare a lucrării finale, scopul și condițiile de redactare;
2. prezentarea listei de propuneri pentru tema lucrării finale care va trebui redactată de către studenți; discutarea temelor în funcție de specificul individual și profesional al studenților
3. Caz practic: Noua structură a Comisei Europene Juncker.
Prezentarea noii filozofii generale de politici economice europene pentru următorii 5 ani; prezentarea fiecăreia din cele 6 echipe de proiect (obiective, atricții per echipă, schemă organizatorică, legături inter-instituționale, relaționarea ierarhică, echipa de comisari și staff-ul aferent desemnați cu responsabilități specifice fiecărei echipe).
4. Relația dintre Uniunea Economică și Monetară și Banca Centrală Europeană (scurtă prezentare)
Caz practic: Moment istoric: preluarea, chiar în ziua susținerii seminarului, de către Banca Centrală Europeană a funcției de supraveghere unică la nivel european (zona euro); însemnătate istorică, funcționare efectivă instituțională; separarea funcției de politică monetară de funcția de supraveghere unică; independența băncii centrale, ca principiu de bază; mandatul Băncii Centrale Europene: obiectiv unic-menținerea stabilității prețurilor, care susține și se potențează reciproc cu stabilitatea financiară
5. Relația dintre Uniunea Economică și Monetară și o bancă centrală din afara zonei euro (scurtă prezentare)
Caz practic: Banca Națională a României, membră a Sistemului European al Băncilor Centrale, între identitatea națională și identitatea europeană. Prezentarea principalelor caracteristici care definesc identitatea națională și identitatea europeană a BNR
6. Criteriile economice și juridice de convergență nominală și reală pentru adoptarea monedei euro (scurtă prezentare).
Caz practic: România și stadiul îndeplinirii criteriilor de convergență economică nominală (octombrie 2014) și a criteriilor de convergență juridică
7. Caz practic: Politicile fiscale naționale. Procedura de deficit excesiv. Situația actuală a statelor membre aflate în procedură de deficit excesiv: de ce, cum și până când.
8. Caz practic: Implicații pentru România. Politici macroeconomice coerente și consistente: asigurarea creșterii economice între constrângerile fiscale, constrângerile piețelor financiare și dominanta expectațiilor.
9. Tabloul de bord comparativ – prezentarea stadiului indicatorilor aferenți tabloului de bord pentru statele membre din afara zonei euro. Detalierea fiecărui indicator, a nivelurilor admisibile, a mecanismului de evaluare și coordonare pe verticală și pe orizontală în cadrul Semestrului european care a demarat vineri, 28 noiembrie 2014. Exemplificare pentru România: politicile fiscale și politicile structurale.
10. Procesul de integrare în Uniunea Europeană. Negocierile pentru aderarea României la UE (scurtă prezentare).
Caz practic: derularea negocierilor pentru pregătirea aderării BNR la sistemul European al Băncilor centrale și conexiunile cu capitolele de negociere aferente sistemului bancar
11. Caz practic: programele de asistență financiară ale statelor membre cu Troika (Comisia Europeană, Banca Centrală Europeană, Fondul Monetar Internațional).
Prezentarea modalităților de derulare a negocierilor din cadrul ultimului program de asistență tehnică pentru România (ultima misiune în vizită la București în perioada 2-12 decembrie 2014)
12. Caz practic: Libera circulație a serviciilor și a capitalurilor.
Fondurile europene.
- 13 și 14. Prezentarea lucrărilor finale la seminar

BIBLIOGRAFIE SEMINAR:

Bibliografie obligatorie:

Despre Tratatul de Funcționare a UE:

<http://eur-lex.europa.eu/en/treaties/index.htm>

Despre Sistemul European al Băncilor Centrale

https://www.ecb.europa.eu/ecb/educational/facts/orga/html/or_001.ro.html

Despre Consiliul general

https://www.ecb.europa.eu/ecb/educational/facts/orga/html/or_018.ro.html

Despre BNR

Turul virtual: [Turul virtual: http://www.bnro.ro/Turul-virtual-al-BNR-8857.aspx](http://www.bnro.ro/Turul-virtual-al-BNR-8857.aspx)

Istorie: <http://www.bnro.ro/Istorie-BNR-1052.aspx>

Integrare europeana: <http://www.bnro.ro/Integrare-Europeana--1244.aspx>

Comunicare hotarâri Consiliului de administrație: <http://www.bnro.ro/page.aspx?prid=9597>

Despre criteriile economice și juridice de convergență (necesare pentru trecerea la moneda unică euro)

http://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/other/escb_ro_webro.pdf

http://europa.eu/legislation_summaries/economic_and_monetary_affairs/index_ro.htm

http://europa.eu/legislation_summaries/economic_and_monetary_affairs/introducing_euro_practical_aspects/index_ro.htm

http://europa.eu/legislation_summaries/economic_and_monetary_affairs/introducing_euro_practical_aspects/ec0015_ro.htm

Despre reforma guvernantei economice a UEM:

- Comisia Europeană, Comunicare, http://ec.europa.eu/economy_finance/economic_governance/documents/2014-03-05_in-depth_reviews_communication_en.pdf
- Comisia Europeană, Memo, 'The EU governance explained', http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-13-979_en.htm
- ECB Monthly Bulletin, martie 2011, [The reform of economic governance in the euro area – essential elements](https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/mobu/mb201103en.pdf)<https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/mobu/mb201103en.pdf>
- Dăianu, D., 2011, 'Guvernanța Economică – o reformă aflată într-un moment de răscruce?', <http://www.crpe.ro/reforma-guvernantei-economice-europene-ne-aflam-intr-un-moment-de-rascruce/>

Despre consolidarea politicilor fiscale la nivel european:

- Pisani-Ferry, J., 2012, <http://www.project-syndicate.org/commentary/budget-consolidation-and-economic-growth-by-jean-pisani-ferry>
- Marzinotto B., Sapir A., 2012, 'Fiscal rules: Timing is everything' <http://www.bruegel.org/publications/publication-detail/publication/749-fiscal-rules-timing-is-everything/>

Bibliografie specifică temelor de seminar:

- http://europa.eu/legislation_summaries/justice_freedom_security/free_movement_of_persons_asylum_immigration/index_ro.htm
- http://eufinantare.info/Documente/Capitolele_negociere/03Servicii.pdf
- http://www.europarl.europa.eu/aboutparliament/ro/displayFtu.html?ftuId=FTU_3.1.6.html
- Croitoru, L., 2014, 'Soluția viabilă pentru un deficit bugetar corect este raționalizarea cheltuielilor guvernamentale', 20 noiembrie, dezbateri publice <http://www.agerpres.ro/economie/2014/11/20/lucian-croitoru-solutia-viabila-pentru-un-deficit-bugetar-corect-este-rationalizarea-cheltuielilor-guvernamentale-15-42-10>
- Dăianu, D., 2014, 'Chestiunea Bugetului pe 2015: spuse și nespuse', 24 noiembrie, articol, http://adevarul.ro/economie/stiri-economice/chestiunea-bugetului-2015-spuse-nespuse-1_54732215a0eb96501e09a612/index.pdf
- Isărescu, M., 2014, conferința de presă cu prilejul prezentării ultimului raport asupra inflației, BNR, <http://www.bnr.ro/Prezentari-si-interviuri--1332.aspx>, 6 noiembrie
- Comisia Europeană, 28 noiembrie 2014, Press Release EU Annual Growth Survey 2015, <http://www.eubusiness.com/topics/finance/growth-survey-2015>